

Aspera ar
teria nuncu
pantur.
Situs.

Ipsi commissi
corpora.

Aspera ar
teria forma.

In tertio libro, ubi arteriarum complectebatur seriem, hæc cuius constructi-
onem modò persequi statutum est, simpliciter quòd aërem contineat, at te-
ria ueteribus Græcis primùm appellata dicebatur: at temporis successu,
quum & uasa^a uitalem spiritum sanguinemq; impetu ruentē deducunt, &
in uenarum numero non amplius habita, arteriæ etiam nomine donaren-
tur, hæc quidem læues arteriæ, illa uerò aspera, ab inæquali qua cõstat sub-
stantia, nuncupabantur: eòq; nomine ad hunc usque diem aspera arteria
est obuia, non minus sanè quàm situs quoque ipsius, & numerus citra longam enarrationem
conspicui sunt. Vnica enim non hominibus modò, uerùm & animalibus quæ pulmonem nan-
ciscuntur omnibus obtigit, quæ longo ductu, instar caudicis cuiusdam, ex faucibus deorsum
protenfa, frequenti sobole in pulmonis substantiam digeritur. In faucibus enim (quæ Græcis
φάρυγξ^b nuncupantur)^c duobus narium foraminibus in oris amplitudinē pertinentibus, alia
duo in humiliori faucium sede correspondent, quæ quidem nō secundum latus, ut illa, mutuo
contermina, sed unum altero prius cernuntur. At horum quidem posterius stomachi cibum
potumq; ex ore in uentriculum deducens initium existit. Anterior uerò aspera arteria princi-
pium est, quæ hinc deorsum rectā nusquam in latus declinans, secundum ceruicis longitudinē
ad quartam usque thoracis uertebra ducitur, tota posteriori sede^d substratum habens^e stoma-
chum, uertebra corporibus, primòq; dorsum mouentium musculorum pari absq; alterius
organi interuentu innitentem, unde & aspera arteria à uertebribus tantum remouetur, quāta^f sto-
machi est crassities. Anteriori autem asperæ arteriæ sedē non eadem toto ductu prærenduntur,
in elastissima nanque sede, ubi oris amplitudini committitur, os ab^g u figura^h uisibiles nuncupa-
tum, ipsi cum illius ossis quoqueⁱ musculis & cute prælocatur. Hinc uerò ad iugulum ac pe-
ctoris ossis elatiorem sedem usque, præter cutem & illi^j subditum ex carnosa membrana mu-
sculum, arteriæ asperæ obtenditur^k bifidus musculus, qui à pectoris ossis enatus, ossis^l u referen-
tis anteriori parti inferitur, & deinde^m alij duo à pectoris quoque ossis in scutiformis cartilaginis
humiliorem antiquamq; partem pertingentes, proximæ arteriæ hinc incumbunt. Vbi uerò tho-
racem hæc ingreditur, principia quoq; musculorum ex clauiculis & pectoris ossis adⁿ mamil-
lares in capite processus deductorum, tanquam propugnacula ipsi quoq; præfiguntur. In
iugulo^o glandium inibi uasorum diuarcationi subseruiens, & uasa ipsa præter pectoris os illam
obtegunt. Quod tamen ipsius corpori proximum est, in iugulo quidem est glandium, & pau-
lo demissius in thoracis amplitudine^p ramus arteriæ magnæ in^q soporales arterias distribuitus,
quæ unā cum sexti paris cerebri^r neruis, & internis iugularibus asperæ arteriæ lateribus uici-
nè attenduntur. dein ad laryngis radicem utrinq;^s glandulosum, sed rubicans corpus (quod
postea expressius describemus) ipsi adnascitur. Cæterum quum primùm ad quartæ thoracis
uertebra corpus arteria aspera^t descendit, in duos pares bipartita truncos, unum^u dextris pul-
monis lobis, alterum^v sinistris exporrigit, qui pulmonis substantia undiq; amplexi, parem cum
pulmone sedem occupant. Imaginem asperæ arteriæ uix ulli rectius quàm arbori assimilau-
ris, cuius caudex in duos primùm ramos discissus sit, & hi rursus in innumeras soboles diffusi.
Huius nanq; arboris à radicem propaginibus liberatæ ex terra prodiens initium, laryngi re-
spondet: totus autem caudex reliquæ asperæ arteriæ parti à larynge ad quartam usq; thora-
cis uertebra protensa conueniet: arboris uerò rami eorundemq; innumera soboles arterie in
pulmonem diductibus conferuntur. Vt enim caudicis initium radices educens, uarium, neq;
pari undiq; constans forma uisitur, sic & larynx asperæ arteriæ caput undiq; uariâ dissimilem
figuram exigit. Superiori enim parte prout aut depressum aut erectum finxeris laryngis^x oper-
culum, acuta aut depressa obtusaq; crit. Anterior autem laryngis pars, & latera quoq; anterio-
rem^y scutiformis cartilaginis superficiem comonstrant, quæ secundum ipsius longitudinem
in medio extuberat, illinc lateribus oblique in posteriora extrorsum procedens. Ad hæc, ut hu-
ius cartilaginis superior pars amplior longè inferiori in hominibus (secus quàm in bobus) ex-
stet, ita etiam laryngis superior sedes hinc latior inferiori cernitur, imò^z humillima laryngis sedes,
quæ secunda laryngis constituitur cartilagine, amplitudinem latitudinem uel reliqui asperæ ar-
teriæ caudicis ductus adæquat. Posterior laryngis regio, ac præcipua huius regionis sedes quo-
dammodo plana est, propter primæ cartilaginis quæ scuti imaginem refert, ad posteriora suis
lateribus progressum. aliàs enim hæc regio secunda ac terciæ laryngis cartilaginum gratia,
paulo minus tota teres esset, uti sanè est humillima posterioris regionis sedes, haud aliter quàm
anterioris regionis humilior sedes, idq; occasione secundæ cartilaginis humilioris prima proce-
dentis. In posteriori sede, prout tertia cartilago in laryngis cauitatem cõtrahitur, aut extrorsum
porrigitur, ita quoq; elatiore ipsius apices in interiora exteriora ue magis prominent, laryngis

a. Figuræ
cap. 10. 1.
b. 2. fi. ca. 1.
c. 1. m. o.
d. 3. fig. ca.
e. 3. lib. 2. ut
f. 1. alteri
g. 1. alteri
h. 1. alteri
i. 1. alteri
j. 1. alteri
k. 1. alteri
l. 1. alteri
m. 1. alteri
n. 1. alteri
o. 1. alteri
p. 1. alteri
q. 1. alteri
r. 1. alteri
s. 1. alteri
t. 1. alteri
u. 1. alteri
v. 1. alteri
w. 1. alteri
x. 1. alteri
y. 1. alteri
z. 1. alteri

figuram emutantes. Cæterum reliquas asperæ arteriæ caudex (ut & arborum
ad ramorum usq; diuarcationem sibi similis est, non tamen absolue. Nam quæ
ria, neq; aëre distenditur, anteriori quidem parte teres est, uerùm paulo uidetur
sior, hinc ad latera orbiculatim ita ducta, ut in posteriora procedens, angustior
tem sedes anteriori angustior est, plana q; ac uersus internam ipsius amplitudinē
biculatim impressa uisitur. Quum autē arteria distenditur, ipsius posterior par-
& magis quodammodo latefcit, atq; in posteriora tumens orbicularis ut illa el-
formam seruant omnes asperæ arteriæ in pulmonem sparæ soboles, quæ arbo-
milantur, & uniuersam seriem cum pulmonis figura^a parem efformant, in om-
frequentissimis germinibus, uti iam dictum fuit, excurrentes. Externa asperæ ar-
aëre distenditur, posteriori quidem parte leuis instar continuæ cuiusdam mem-
ribus uerò & anteriori regione inæqualis: mēbrana, quæ cartilagine mediat,
bus magis extuberante. contrā uerò quum laxa cõcidit: nam tunc cartilagine n-
stantia eminentiores protuberant. Ad hæc, instar membranarum quæ alijs cor-
tibus, externa quoque arteriæ superficies aspera est. Posteriori etenim sedi fibre
modicis^b stomacho cõmittitur: uerùm superior laryngis regio quæ cõmunem
tunicā fortitur, ualidissimè illius tunice gratia ipsi cõnascitur: quemadmodum &
cho firmissimè musculorū opera connectitur, qui stomachū amplectentes, pri-
lateribus implantantur. Anterior asperæ arteriæ pars attensis musculis & uasis,
currentibus neruis connascitur. Quinetiam ubi asperæ arteriæ rami in pulmonem
propter adnatam ipsius pulmonis substantiā minus læues existunt. Ceterum inte-
etiam si inæqualis pro cartilaginum extuberantia semper sit, læuis tamen ac uelu-
more perfusa, neq; ullis fibrosis explantationibus aspera existit. & talis quoq; quæ
spectat, interna laryngis est superficies: quamuis interim neq; orbicularis, teres
bus minime sit libera. In humillima enim parte, utcumque aut arctetur, aut didu-
laris ad amussim patensq; eodem semper modo, ob perforatum quem secun-
format circulum, euadit. in medio uerò quum arctatur, penitus conuiet, non o-
dem arctiq; orificij ritu, uerùm rectæ instar lineæ seu rimæ ab anterioribus in pos-
sa, quæ si dirimatur aperiaturq; ab anteriori parte sensim in posteriora tãtis per la-
donec laryngis interior superficies tota quodammodo orbicularis teresq; intus spe-
do hæc rimæ arctatur, & conuiet, ipsaq; inferior laryngis pars, quam secunda
teres orbicularisq; necessariò permanet, utrinq; ad rimæ illius latera una conspici-
tius quodammodo quàm rimæ superficies confcendens, unde etiam hinc cornuta
rima confurgit. Superficies uerò laryngis supra rimam consistens, prout hæc a-
aut comprimatur, etiam differt, nunquam tamen penitus est orbicularis, sed pro
su ex posterioribus in priora magis minusq; arctatur. Inferior laryngis operculi si-
caua, superior autem conuexa cernitur, Cæterum uelut hæc uitulina aut bouina
dò humana non suppetat) assumpta examinari potius, quàm obscura difficilē e-
scere. Ita enim quæ hinc propter dictationis obscuritatem præterimus, absq; omni
inspektionē non sine magna admiratione occurrent. Sic quoq; singulorum substa-
formationē una atq; altera larynge utcumq; etiam rudi fueris manu, dissecta adinu-
mum quòd laryngis ac reliquæ asperæ arteriæ substantiā in primo libro & secundo
conueniebat, persequutus fuimus. In primo enim præter laryngis operculum, tr-
cartilaginum situm, formam, & quantum ad musculos in secundo libro intellige-
uniuersam illorum constructionem tradidi. In secundo cum cæteris musculis
gis musculos ac ligamenta, prout inibi eorum requireretur tractatio, aggressus sum,
etiam illorū, ut & laryngis & totius asperæ arteriæ, neruorū & uasorum descriptio-
mē immorandum est. Non profectò quòd scribendi laborem subterfugiam, uerū
fiore quopiam eadem inculcare dicar. Quamuis etiam in res non minus pulchra qu-
undecimo de Confectionibus administrandis Galeni libro, cum alijs quinq; & li-
Voce, priuati sumus. Præterea septimi de Partium usu fragmentum nobis dunt-
tum est, idq; uniuersum in eo libro deest, unde Galeni enarrationem peteremus. Q-
rioribus libris necessariò recensuimus, hinc nō alius repetentes, id solum adiungem-
arteriam membrana cartilaginea q; formatam esse substantiā: ac laryngem quiden-
stare cartilaginibus, ea nimirum quam scuto Græci assimilarunt: secunda uerò, quæ